

Joachim Schnobel

**Programma Quo Rector Universitatis Joachimus Schnobelius, I.U.D. & Professor  
Ab Impia & Inveterata potandi consuetudine, quae hoc tempore potissimum  
frequentari solet Cives Academicos serio dehortatur**

Rostochii: Kilius, 1649

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734827814>

Druck Freier  Zugang



RU Progr. 1649

1) Joach. Schnobel

2)

3) Marcus Tischering

4) Joach. Stockmann

(5) Sebastian Meier Silberer Progr.)



160  
19.  
PROGRAMMA

Quo

Rector Univerſitatis

JOACHIMUS SCHNOBELIUS,

J. U. D. & Profeſſor

Ab

Impia & Inveteratâ potandi  
conſuetudine, quæ hoc tempore  
potiſſimum frequentari  
ſolet.

*Cives Academicos ſeriò dehortatur.*



ROSTOCHII,

Typis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.

ANNO M. DC. XLIX.



**V**etus Germanorum &, proh dolor! perpetuum est vitium cupiditas potandi ac studiosa Ebrietatis affectatio. Etsi enim in multis priscam ruditatem & morum barbariem emendavimus, & cum olim majores nostri veri Dei noticiam non habuerint, sine literis & artium liberaliorum cultura vitam ferme pecudum ritu duxerint, divinâ nobis affulgente & favente gratiâ tantum profecimus, ut religione, humanitate, eruditione, artium & opificiorum varietate ingeniosâ gentibus etiam cultissimis superiores, vel ipso Bodino teste, videamur; foedum tamen illud potandi crimen haecenus didicere non potuimus. Imò etiam tractu seculorum malum hoc non solum nihil decrevit, sed majores etiam sumpsit vires, ut nullum in Germania vitium, quàm Ebrietas, hodieq; latius ac potentiùs regnet. Nulla profuerunt illi sanando haecenus remedia, nulla ei exstirpando valuerunt damnorum documenta. Quid enim ex illo usq; tempore, quo ad fidem Christianam majores nostri fuerunt conversi, & caelestis verbi do-

doctrina ipsis prædicata, profuit divini vatis,  
vel ipsius potius Dei audivisse vocem terrifi-  
cam: *V. A. qui consurgitis manè ad sectandam ebric-  
tatem & potandum usq; ad vesperam, ut vino astue-  
tis, & porro: V. A. qui potentes sunt ad bibendum  
vinum, & viri fortes ad miscendum potum inebrian-  
tem.* Quæ sanè quasi fulmina mentes omnium  
percellere debebant, ne exitium aliquando ex-  
perirentur, ea vix leviter ac modicè pectora ple-  
rorumq; tetigerunt, ut saltem cogitationem de-  
vitanda ebrietate instituerent. Ipse Dei filius  
quàm amicè & fideliter monet, ut imminente,  
jam fine mundi *caveamus, ne quando corda nostra  
graventur crapula & ebrietate, & ultimo die super-  
veniente à conspectu ipsius repellamur!* Sed quotus-  
quisq; monitum hoc in animum demisit, & non  
potius se flocci id facere ipso facto ostendit?  
Quid juvit Paulinum creberrimè repetitum  
esse: *Nolite inebriari vino, in quo est Rōna (b. e. sa-  
lutis profusio) sed implemini spiritu?* Porro turpitudi-  
nem huj<sup>o</sup> vitii esse maximam omnes fatentur, &  
ebriosorum nemo tam vecors est, qui, quando  
postridie ad saniolem rediit mentem, se pridie  
humani parum habuisse non agnoscat. Rarò  
enim animus, ubi vino incaluit, in suâ potestate  
est, & paucissimos videas, qui dilutis mero curis  
in liberam ingenuamq; hilaritatem solvantur.

& sincero gaudio jucundisq; salibus absq; mix-  
turâ impietatis, Aig<sup>estoyias</sup> & scurrilitatis animi se-  
verioris mœsticiam dissolvant, ac intra septa me-  
diocritatis sese contineant. Ipsum verò dedecus,  
quod temulentis & vino madidis adhæret, quis  
credat Germanis honestioris vitæ ac severitatis  
studiosissimis tandem non adeò displicuisse, ut  
nuncium ebrietati miserint, illamq; res ac fœdi-  
tatem suam sibi habere jusserint. cum idem vel  
pueros Spartanorum ab hoc vitio abstertere po-  
tuerit? Damna etiam & mala maxima, quæ velut  
vitis botros, magno agmine producit Ebrietas,  
quem unquam latuerunt? Quid enim sani re-  
linquit corpori aut animo? quid non habet pe-  
riculi? Hæc enim, ut Senecæ Pliniiq; verbis hîc  
utar, omne vitium incendit & detegit, obstan-  
tem malis conatibus verecundiam removet:  
tunc avidi matronam oculi licentur, graves pro-  
dunt marito: tunc libidinosus cupiditatibus  
suis, quantum petierint, sine dilatione permit-  
tit, impudicus morbum profitetur ac publicat:  
tunc petulans non linguam non manum conti-  
net: tunc effrenatum os mortifera loquitur, re-  
diturasq; per jugulum voces non continet. Cre-  
scit insolenti superbia, crudelitas sævo, maligni-  
tas livido: hinc contumeliæ, illusiones, rixæ,  
duella, cædes. Adjice illam ignorationem sui,  
cali-

caligantes oculos, gradum errantem, vertiginem  
capitis, & inde lapsus, suffocationes & alia vitæ  
discrimina & exitia præsentissima. Quid memo-  
rem pallorem, genasq; pendulas, oculorum ul-  
cera, tremulas manus, & (quæ pæna præsens est)  
furiales somnos, ac inquietè nocturnam; poste-  
ro die fœtorem halitus, & rerum ferè omnium  
oblivionem mortemq; memoriæ? Hæc Seneca  
& Plinius Ethnicus: audiamus quoq; ex Sacris  
Regum sapientissimum, *Cui va? cui cheu? cui rixæ?  
cui querela? cui vulnera sine causa? cui rubor ocu-  
lorum? nonne immorantibus apud vinum, & calices  
evacuare properantibus? ne respicito vinum quum  
splenduerit in vitro, quia tandem velut serpens mor-  
debit ac venena sua diffundet.* Dilucidius S. Augu-  
stinus: *Ebrietas, inquit, flagitiorum omnium mater,  
culparumq; materia, radix criminum origo vitiorum,  
turbatio capitis, subversio sensus, tempestas lingua, pro-  
cella corporis, naufragium castitatis, amissio tempo-  
ris, insania voluntaria & anima corruptela.* Alibi  
Idem, *Ebriosus, inquit, dum vinum sorbet, ab illo  
absorbetur, Deo fit abominabilis, ab angelis despici-  
tur, ab hominibus deridetur, à Demonibus confundi-  
tur, conculcatur ab omnibus. Ebriosus confundit na-  
turam, amittit gratiam, incurrit (teste scil Apostolo)  
damnationem æternam.* Hæc talia & tanta, quæ  
per se verissima & à nemine negari queunt, iti.



dem ad refranandum hoc intemperantiæ genus nihil momenti habuerunt, adeoq; vix repertus, qui ex aliorum interitu occasionem illud q. ejurandi arripuerit. Et quamvis etiam hæc perpetuandi consuetudo tantorum vitiorum fomes tot malorum procreatrix, ob quam Germanis aliæ Nationes contumeliosè jã olim illudebant, priori seculo publicis imperii sanctionib<sup>9</sup> severè fuerit inhibita & tantùm non proscrip̃ta, apparuit tamen huic malo sanando & leges esse impares, utpote quæ in ipsis q. cunis ipsorum Imperii procerum factis contrariis sunt oppressæ & juxta cū Novellis Leonis ab usu & observantia prorsus exclusæ. / Quã de re cordatus quidam Jctus, Magnopere, inquit, est deplorandum, optimam & piam illam Imperii constitutionem vomzutrincken semel atq; iterum renovatam atq; confirmatam pessimo exemplo, & cum quadam turpitudinis infamia non servari, nec Status Imperii, qui sobrietatis exemplo subditis prælucere in eã jussi sunt, cogitare, sibi quandoq; in die judicii rationem reddendam, cur tam piam, utilem, & necessariam legem contrario quasi usu abrogari passi sunt. Deniq; quos nec ipsa Dei interminatio, nec monita, nec damna, nec sùpremi Magistrat<sup>9</sup> autoritas ab hoc vitio retrahere & revocare, illos nec calamitates, quas potatoribus per Esaiam

sciam est minatus, ab irato DEO immixta emendare & ad frugem ac sobrietatem redigere potuerunt. Quam horrendum per 30. annos continuos in Patria nostrâ gestum sit bellum, quanta crudelitate & furore loca passim diruta prostrata, vastata; civitates fortunis & opibus suis exuta nunc paupertate fermè extremâ fordeant, omnibus est notissimum: quàm nihil autem vel parum admodùm ad ardorem illum inveteratum potandi restinguendum bellica isthac inundatio effecerit, ad unum omnes fateri cogimur. Ita enim fermè, quamvis absonum, & incredibile, usu venit, ut assiduitas calamitatum Impietatis sit augmentum, & unâ cum ruinâ rerum boni mores collabantur potius quàm collapsi instaurentur, quod & divina jamdudum de indurata Judæorum perversitate quæstæ est justitia, *quid, inquit, percutiam vos amplius, cum tantò magis apostasiam augeatis?*

Utut autem hoc ita sit, & vitium illud ebrietatis apud Germanos tantas egerit radices, ut extirpari non queat, sollicitandæ tamen subinde mentes sunt, ut ab eo sibi cavere meminerint. Quòd cum quovis quidem tempore, hoc tamen imprimis, quo Bacchi festum agitari solet, neutiquam est negligendum. Nunc enim, veluti jus quoddam computationibus & licentiam luxuriæ

riæ

riæ ac petulantiaè dari vulgò existimatur. Ethnicam verò hanc esse opinionem, profanam & abominandam sanctitas Christianæ nostræ religionis abundè ostendit. Imò quid minus huic tempori, quo quadragesimale CHRISTI jejunium, & acerbissimæ ipsius passionis memoria publicè recolitur, congruit, quàm heluari?

Quocirca illos, qui nostræ subsunt jurisdictioni, Studiosos præsertim juvenes per Dei misericordiam in donatione & Passione filii evidenter patefactam sedulò moneo & hortor, ut hisce non Baccho ejusq; orgiis, sed CHRISTO pro salute nostra æterna crucifixo ejusq; honori sacratis diebus sobrietatem, modestiam, castitatem colant, petulantiam, scurrilitatem, illusiones aliorum, heluationes & quæ inde exoriri solent, nocturnas discursationes, clamores ac Cyclopicas vociferationes, digladiationes & alia, Christiano togatoq; milite indigna evitent ac fugiant. Secus facientes non solum iram divinam & pericula supra memorata certissimè incurrent, sed pro qualitate delicti vindictam quoq; Politici Magistratus experientur. P. P. Rostochii sub sigillo Academiae IV. Februarii Anno M. DC. XLIX.

•§(o)§•





nais decantandis: vel Bonorum  
præclarorum Virorum rebus ge  
riclitantur: At longè rectius, qu  
ceditur, otium, in beneficiis Sof  
C Hristi prædicandis, iisq; quã  
tione celebrandis consumunt,  
ejus Nativitate; vel crudelissima  
vel de salutari resurrectione: ve  
dem ascensione, versus, non e  
stans ducentos in hora dictabat  
ponunt, & hac ratione animum  
flictum, & perculsum excitant,  
gunt, & solantur: nec non studi  
quo ad immensum sapientiæ m  
strant. Hic labos, si labos, & ne  
cendus est, ut omni difficultate  
ita quoq; voluptate, & utilitate  
rioribus mensibus probè secu  
*tissimus, Præstantissimusq; Vir*  
*BECHOVIUS, S.S. Theologiae Stu*  
*becensis Collega industrius.* Hi  
cumfluat, & abundet, sed sempe  
que, quod agat, habeat: ferias ta  
cationes à laboribus scholastic  
bus, quæ veræ recreationes sun  
obambulationibus, commesat  
vis convivii, idq; genti aliis, c

endo: vel  
pendis pe  
quod con  
ostri JESU  
igatã ora  
dmiranda  
& morte:  
riosa ejus  
uno pede  
atos com  
mnisq; af  
alios eri  
uti amnẽ,  
iat, mon  
requies di  
tia vacat:  
Hoc su  
dit *Erudi*  
US TRIB  
*Schola Lu*  
non cir  
privatim  
nes, & va  
editationi  
re; quàm  
ntempesti  
tùm ani  
mam



the scale towards document